

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО»,
АНЬХОЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІНАНСІВ ТА ЕКОНОМІКИ
(ANHUI UNIVERSITY OF FINANCE AND ECONOMICS) (KHP);
КАЛІФОРНІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В ЛОС-АНЖЕЛЕСІ
(UNIVERSITY OF CALIFORNIA, LOS ANGELES) (USA);
АРІЄЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ARIEL UNIVERSITY CENTER OF SAMARIA) (ISRAEL)**

**кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних
практик**

МАТЕРІАЛИ

**VIII Міжнародної наукової конференції
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО
ПІЗНАННЯ»**

(Одеса, 21-22 травня 2026 року)

Одеса -2026

УДК: 1:403:316.6 (08)

DOI: <https://doi.org/10.24195/PhilosophicalKnowledge2026>

Методологія та технологія сучасного філософського пізнання. Матеріали VIII Міжнародної конференції студентів, молодих вчених та науковців (Одеса, 21-22 травня 2026 р.) 207 с.

Рецензенти:

Стовпець Олександр Васильович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін Одеського національного морського університету.

Каменська Тетяна Григорівна, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова.

Збірник матеріалів VIII Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Методологія та технологія сучасного філософського пізнання» вміщує матеріали, які досліджують методологію сучасного пізнання; Голодомор – геноцид - Холокост: проблема пізнання моральних складових розвитку XXI століття; трансформаційні процеси в сучасному суспільстві; сучасні підходи до вивчення цінностей та ціннісних орієнтацій; філософсько-освітні парадигми сучасного суспільства; філософію штучного інтелекту. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 25 червня 2026 р.)

Ількевич Євген, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність D8 «Право», Інститут права та безпеки, Одеський державний університет внутрішніх справ, м. Одеса, Україна,

Перванчук Герман, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність D8 «Право», Інститут права та безпеки Одеський державний університет внутрішніх справ, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Ганна НІВНЯ, к. філос. н., старший викладач кафедри державно-правових дисциплін Одеський державний університет внутрішніх справ, м. Одеса, Україна

ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Сучасна професійна етика прокурора розглядається не просто як набір формальних правил, а як фундаментальна галузь етичної науки, що базується на комплексній системі ідей про правильну та неправильну поведінку в юридичній сфері.

За визначенням О. О. Овсяннікової, професійна етика прокурора є «системою базових принципів регламентації поведінки, які діють об'єктивно з метою підвищення значущості існуючих правових норм» [3, с. 116]. Це свідчить про те, що етика не замінює закон, а створює моральний контекст для його ефективного застосування. Зазначена категорія нерозривно пов'язана з професійною культурою, яку В. В. Шемчук тлумачить як «інтегративне поміж правових категорій поняття, що відбиває досягнутий у праці рівень майстерності; означає творче ставлення до праці, здатність до прийняття рішень та їх оцінки одночасно з двох позицій: конкретно-технологічної та соціокультурної» [4, с. 77]. Таким чином, професійно-етична культура стає тим ядром, яке втілює моральну систему цінностей та особистісні якості прокурора, перетворюючи суху букву закону на інструмент реальної справедливості.

Моральні засади діяльності прокурора обмежують процесуальне свавілля через категорії сумлінності, розумності та справедливості. За твердженням В. О. Допілки та С. О. Загороднюка, слід розрізняти мораль як зовнішню (нормативну) форму етики та моральність як її внутрішню, суб'єктивну матрицю поведінки [1, с. 279]. Саме індивідуальна моральність прокурора є запорукою його гуманності. Через це місія етики полягає не в дотриманні формалізму, а в «перемозі добра через пошук нових шляхів розв'язання конфліктів» [1, с. 279], де, як ми вважаємо, гуманізм протиставляється надмірному примусу.

Особливе місце в системі етичних координат займає професійна відповідальність та незалежність. Прокурор, виконуючи свої обов'язки, постійно перебуває під тиском різних чинників — від процесуальних термінів до суспільного резонансу справ. Як зауважує О. О. Овсяннікова, «прокурори мають завжди поводитись відповідно до закону та визначених етичних стандартів своєї професії, при цьому вони повинні прагнути до найвищого ступеня професіоналізму» [3, с. 118]. Прагнення до професіоналізму є безперервним

процесом, який випробовується щоденною практикою і вимагає від прокурора не лише знання права, а й внутрішньої стійкості задля збереження об'єктивності. На наше переконання, саме етична поведінка виступає єдиною запорукою того, що прокурор не перетвориться на «сліпе знаряддя обвинувачення», а виконуватиме роль гаранта законності, який однаковою мірою дбає про захист прав усіх учасників процесу.

Дотримання високих етичних стандартів є визначальним чинником у формуванні публічного іміджу та рівня довіри суспільства до всієї правоохоронної системи. Будь-яка, навіть одинична, неадекватна або неправомірна поведінка прокурора здатна підірвати авторитет інституції [2, с. 23]. Як наголошує В. М. Кравчук, правила прокурорської етики у сучасному розумінні є результатом усвідомленого професійного саморегулювання [2, с. 24]: «Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів, прийнятий конференцією прокурорів у 2017 році, став тим документом, що встановив чіткі морально-етичні стандарти як для службової діяльності, так і для позаслужбових відносин» [2, с. 24]. Поява цього Кодексу де-факто провела межу між старою радянською моделлю прокуратури та новим, європейським типом правоохоронного органу. Цей регламент вимагає від прокурора абсолютної неупередженості, добросовісності та бездоганної поведінки у побуті.

Формування етичної стійкості не може бути стихійним чи формальним — це системна робота, яка охоплює всі етапи життя правника. На думку В. В. Шемчука, «формування професійно-етичних якостей має починатися ще на етапі професійного відбору кандидатів» [4, с. 77], оскільки це дозволяє всебічно оцінити особистісні характеристики майбутнього законника. Ми повністю поділяємо цей підхід, адже суто академічні знання можна здобути в університеті, а от закласти базову людську порядність у дорослому віці вже практично неможливо. За твердженням В. М. Кравчука, професійна культура прокурора поєднує глибокі знання із високою моральністю, інтелігентністю та патріотизмом. Останні дві якості сьогодні стають ключовими маркерами сучасного українського правника. Такий синтез особистісних якостей і професійних стандартів є запорукою розбудови європейської прокуратури, де етика є не формальним обтяженням, а природним способом діяльності фахівця як на службі, так і поза нею. Як зазначає В. М. Кравчук, «вимоги до морально-етичної складової функціонування органів прокуратури пройшли значну еволюцію, і сьогодні громадяни оцінюють все, що відбувається в залі судових засідань, насамперед з точки зору моральності та етичних норм» [2, с. 23]. Зважаючи на це, етика стає вищою формою публічного звітування перед суспільством. Будь-який прояв неповаги до учасників процесу або неналежна поведінка поза службою інтерпретується суспільством як системна криза довіри до держави загалом.

Професійна етика прокурора має глибокий аксіологічний вимір. Як зазначають В. О. Допілка та С. О. Загороднюк, «мораль і право мають єдину мету — встановлення справедливості, проте якщо право діє через примус, то етика — через внутрішнє переконання та сумління» [1, с. 279]. Саме сумління є тим

останнім запобіжником, який не дозволяє правнику порушити закон заради швидких показників роботи. Відтак, у своїй діяльності прокурор повинен безкомпромісно керуватися принципом «людина є найвищою цінністю». Це вимагає від прокурора особливої чутливості до прав потерпілих та підозрюваних. За твердженням О. О. Овсянникової, міжнародні стандарти, зокрема Стандарти Міжнародної асоціації прокурорів, зобов'язують фахівців «завжди поводитися професійно та чесно, зберігаючи честь і гідність своєї професії» [3, с. 118-119]. У цьому контексті чесність означає також здатність визнавати власні помилки, зокрема — відмовлятися від підтримання обвинувачення, якщо воно не підтверджується належними та допустимими доказами.

Завершуючи, можна стверджувати, що професійна етика є тим «внутрішнім компасом», який дозволяє прокурору зберігати об'єктивність у найскладніших справах. На думку В. М. Кравчук, «професіоналізм, добросовісність та етика стали ключовими чинниками зміцнення авторитету прокуратури» [2, с. 23]. Отже, за нашим глибоким переконанням, розвиток прокурорської етики — це не просто формальна вимога реформ, а єдиний шлях до створення правоохоронної системи, де законність і справедливість є синонімами, а прокурор є справжнім захисником суспільних інтересів.

Список використаних джерел

1. Допілка В. О., Загороднюк С. О. Морально-етичні аспекти кримінальної процесуальної діяльності прокурора. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія: Право. 2025. Вип. 91, ч. 4. С. 279–283.
2. Кравчук В. М. Правила професійної етики у діяльності прокурорів. Публічне право. 2018. № 4 (32). С. 23–29.
3. Овсянникова О. О. Професійна етика прокурора: міжнародні стандарти та національне врегулювання. IV Харківський кримінальний процесуальний полілог: Кримінальний процес: сучасний вимір та перспективні тенденції. 2023. С. 116–119.
4. Шемчук В. В. Професійна етика діяльності прокурора. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. 2023. № 1. С. 77–85.

Йорж Руслан - здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП «Філософія», кафедри філософських і соціологічних студій та

*Цілина Д. М.,
Солдатенко О. І.* ЕКОНОМІЧНІ МОДЕЛІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ РИНКУ: ДЖЕРЕЛА ТА МЕХАНІЗМИ ФІНАНСУВАННЯ 143

*Шакіна М. П.,
Петінова О. Б.* СОЦІАЛЬНІ ТА ІНКЛЮЗИВНІ ПРОЄКТИ «МИСТЕЦТВО БЕЗ БАР'ЄРІВ» 146

Швець С. Л. ДЕЕРФАКЕ-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАГРОЗА ЦИФРОВІЙ БЕЗПЕЦІ ТА ДЕМОКРАТИЧНИМ ПРОЦЕСАМ 148

СЕКЦІЯ 4. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ЦІННОСТЕЙ ТА ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ

Анісімов О. О. АКСІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ЖИТТЄВОГО УСПІХУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ 151

*Лькевич Є.,
Перванчук Г.,
Нівня Г.а* ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ 153

Йорж Р.А. ВПЛИВ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ НА СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ 156

*Крохмаль О. М.,
Лісеєнко О. В.* ЦІННІСНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ 158

*Мормуль В. В.
Нівня Г. О.* РОЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ СЛІДЧОГО У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРИНЦИПУ ЗАКОННОСТІ 160

*Сухобрус А. А.,
Атаманюк З. М.* ЧИ МАЄ ЛЮДИНА ПРАВО НА СМЕРТЬ? 162

СЕКЦІЯ 5. ФІЛОСОФСЬКО-ОСВІТНІ ПАРАДИГМИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Атаманюк З. М. СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ І МИСТЕЦЬКІ ПРОЄКТИ: СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ 165

VIII Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців

“МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО ПІЗНАННЯ”

(Одеса, 21-22 травня 2026 року)

Адреса редакції:

Україна, 65020, м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26, каб. 73 Тел.: (0482) 732-09-52